

MOR L'ACTRIU DEGANA DE CATALUNYA

El món cultural diu adeu a Montserrat Carulla, “una de les grans de l’escena catalana i lluitadora per les llibertats”, que també rep elogis des dels àmbits polític i social

Gran entre les grans

J. Camps Linnell
BARCELONA

Tan bon punt es va saber la notícia de la mort de Montserrat Carulla, les reaccions no es van fer esperar, en forma d’allau d’elogis i records, sobretot a la seva figura i trajectòria professionals. Reaccions des de tots els àmbits de la societat, especialment el polític i el cultural.

“Marxa una de les grans de l’escena catalana i lluitadora per les llibertats”, destacava el Departament de Cultura a través d’una piulada, i continuava amb un “deixa un record tan viu que el seu traspàs no el podrà esborrar”. El vicepresident del govern, Pere Aragonès, la va definir com una “actriu brillant de l’escena catalana i dona sempre compromesa: talent, professionalitat i entrega”. Així mateix, la consellera de Cultura, Àngels Ponsa, va recalcar que Carulla era una “lluitadora infatigable per la llibertat del país”. “No tinc paraules per agrair-li tot el que ens ha donat”, hi afegia.

El líder d’ERC, Oriol Junqueras, també la va voler recordar com una “feminista, com ella mateixa es definia”. “Una pèrdua immensa per al país. Et trobarem a faltar”, sen-

Montserrat Carulla, quan va ser homenatjada el 2016 al Borràs, on representava ‘laia!’ amb el seu net, Aleix Peña ■ J. LOSADA

El vicepresident Pere Aragonès en va remarcar el “talent, la professionalitat i l’entrega”

tenciava. També Carles Puigdemont, president a l’exili i membre del Parlament Europeu en representació de Junts per Catalunya, va recollir en una piulada el seu sentiment: “Adeu a una gran actriu i una gran persona, de cultura i de valors profunds, que va compartir generosament. Gràcies per haver donat tant, i tant de temps. En som deutors.” Entre altres entitats, la

Plataforma per la Llengua va recordar que el català ha perdut una ferma defensora i gran activista, a banda de ser una de les seves col·laboradores.

Pel que fa a companys i amics de professió, l’Institut del Teatre va lamentar profundament la seva mort i va destacar el seu mig segle de trajectòria teatral i televisiva, i que es va instruir a la mateixa institució formativa. El Tem-

porada Alta, per la seva banda, va destacar que va dedicar tota la vida a la interpretació i que és un “referent de la cultura i del país”. També la Filmoteca de Catalunya en lamentava la pèrdua: “Una autèntica actriu tot terreny, amb interpretacions d’empremta inesborrable en el cinema, el teatre i la televisió.”

Amb nom propi, dels molts comiats, Joan Lluís Bozzo no es va estar de rei-

vindicar el sobrenom que se li va donar, “la gran dama del teatre català”, i continuava: “En aquest cas, és rigorosament cert. I jo hi afegiria «de la televisió».” El també actor Ivan Benet va fer una piulada en què demanava que tothom es posés dret: “Se’ns en va una gran actriu, lluitadora, generosa, apassionada, sàvia, sensible, companya impagable. Una mestra de l’escena. Recordarem sempre les seves lliçons. Lliçons de vida. Adeu, Montserrat Carulla! Una abraçada molt sentida a la família, a la tribu teatral...” I Joel Joan, no menys contundent, va deixar escrit: “Avui, 24 de novembre del 2020, ha mort l’actriu més gran entre les grans. Dona d’una gran modestia i ferma defensora de la minoria nacional catalana, de la seva llengua i la seva identitat. Carulla, gràcies pel teu art i pel teu patriotisme. No t’oblidarem mai.”

L’última conversa

Des del camp de la comunicació i el periodisme, destaca la veu d’Albert Om, amb qui Carulla va conversar en la que ha estat la seva última entrevista, fa dos mesos, emesa en el programa radiofònic *Islàndia*, de RAC1. ■

El discurs

Montserrat Carulla
Discurs que l’actriu va oferir quan va rebre el Gaudí d’Honor, el 3 de febrer del 2013

“Soc actriu, catalana i independentista”

Em presentaré. Abans d’algunes actuacions acostumo a fer-ho. I començo dient: bona nit, soc Montserrat Carulla, actriu, catalana i independentista. I hi afegeixo: però el meu independentisme no va contra ningú. Admiro la cultura, la llengua del poble espanyol, però l’estimo i l’admiro i la vull al meu costat com a amiga, però com a amiga en llibertat.

Estimats, estimada família, permeteu-me que comenci saludant-vos així, perquè us veig com la família, l’altra família, la de les arts escèniques, que m’ha acompanyat al llarg de la vida i a la qual no em sento lligada per llaços de sang ni per obligacions heretades. Unicament m’uneix a vosaltres el fil subtil d’una passió, la del teatre, que vosaltres i jo vàrem triar, potser, entre d’altres

raons, lluitant per superar les nostres inseguretats i la nostra timidesa. Us miro i veig de nou tots aquells vells companys que ja fa anys van iniciar el llarg viatge cap a l’horitzó i que havien triat –com ara ho feu vosaltres– el vell somni de ser feliços i d’ajudar a ser feliços els altres. Mirant-vos tinc la sensació que sou la prolongació d’aquells amics entranyables, que amb una altra

fisonomia, però amb la mateixa vocació, em van acollir fa més de 50 anys. La meua vida ha estat la d’una dona treballadora, que va començar a enfrontar-se a la vida als 15 anys i que des d’aleshores no ha defallit. Han estat 67 anys de treball continuat, 52 a dalt dels escenaris o els platós. Detesto la falsa modestia i per això no tinc cap pudor de dir-me: “Molt bé, Carulla, si haguessis de

començar ho tornaries a repetir.” Procuo no mirar gaire endarrere, perquè penso que el passat ja no es pot modificar i que la il·lusió no s’ha de perdre mai, perquè el millor futur pot arribar quan menys t’ho penses, i no solament en l’aspecte personal, sinó també en el social i en l’identitari. I jo, com aquell pensador americà, també he tingut un somni, un somni que voldria que fos aviat una realitat: veure la meua terra justa socialment, pròspera culturalment i lliure nacionalment.